

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 12 de Novembre de 1897

Núm. 3.417

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . 3'50
n provincies trimestre. . . . . 10'
Extranger y Ultramar . . . . . 15'
Anticips, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració, d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 a 12 y de 4 a 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias a Barcelona, Glaris, 44, cantonada a la Gran Via, de 11 a una y de 4 a 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona, **D. J. MIRO** accedint gustós a las peticions de sos numerosos clients, establir en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Y... Catalunya?

Tant mateix sembla qu' ha arribat l' hora de plantejar l' autonomia a Cuba, aquella autonomia qu' En Sagasta va prometre, tot jogan al trentu lu ab el difunt Cánovas, que no va volguer passar de vint y nou. De primer sembla que 'l Govern Lliberal volia *refredarsa* de consedir el regimen autònom a l' Isla de Cuba, pró, avay hem de creurho, perque 'l quefe del fusionisme ha promés ensenyarnosho. Y are aném a lo que fa 'l cas. Si s' dona l' autonomia a Cuba pot negarse a Catalunya?

Aqueixa pregunta porta mes punxa de lo que sembla, pró las consecuencias de principis certs no poden may espantarnos. Formulém donchs, la contesta ab aqueixas paraulas. Catalunya ha d' esser autònoma perque s' dona l' autonomia a Cuba. Y lo que diem sabem també demostrarho. Allá vá.

Per quin motiu es dona l' autonomia a Cuba? Segurament que no será per haberse aixecat ab armas contra la metropoli. Tal suposició no es compatible de cap manera ab lo *genio español* qu' ab aixó d' *honras y dignidades* hi te la ma trancada. No y mil voltas no; encare sabem los espanyols dir que primer la mort que la vida sens honor, encare bull per nostras venas la sang aqueixa que portá a la noble y cultissima Espanya el pinacul de la gloriá (?), encare no tenim sang d' herchata com baladrejan per aqui *cuatro gatos enemigos de la integridad de Iberia*, ab una paraula, encare som ho-

mes. No ns espantan complicacions, no; las complicacions per mes que sigan ab potencias del calibre dels Estats Units no podran may fer *baucar del burro* al poble que te geni y que te rahó.

Calculinthe y veuran com ho hem fet d' alló millor. També nosaltres tenim ratos d' *espanyolisme!*...

En una paraula, si doném l' autonomia a Cuba y no ho fem perque tinguem por de la guerra (qu' ho diguin sino els cubans) ni ho fem pels Estats Units, no cap dupte de que 'ls hi doném perque se la mareixen, perque tenen rahó de tenirla, perque l' autonomia es un dente que tenim contret ab la *zimpre fidel Isla de Cuba*.

Y si ells tenen rahó, també n' tenim nosaltres. En efecte; lo fonament de la concessió del regimen autònom a las colonias no pod esser altre que per tractarse de societats diverses (metropoli y colonia) s' imposa també una diversitat de govern, y com que lo mes just es, cuand se tracta de colonias de cultura igual ó casi igual a la metropoli, no robarli el dret de governarse, li dem l' autonomia. No creyem que ningú volgui afirmar que dem el regimen autònom a Cuba perque siga lluny. Si aixis fos no podríam negarla a Filipinas y totes las colonias deuria esser autònomas perque totes, quina mes, quina menos, son lluny de la *madre patria*. El fonament de la autonomia no es, no pot esser la major ó menor separació de la metropoli; el fonament d' aqueixa concessió descansa en *algó* més fondo que la materialitat de la distancia. Podrá aquesta influir mes ó menys en lo modo de governar a la colonia, podrá crear cárrechs nous y facultats discrecionals que no s' concedeixen may ni s' concediran tampoch a los gobernadors d' Islas proximas a la metropoli, considerades ja com a provincies de la mateixa, pero may, esser lo fonament de l' autonomia. Aquesta ha de descansar per fora en lo diferent caracter, en lo distint modo d' esser de la colonia, en lo qual influix no poch la separació aquella material de qu' hem parlat.

La base de l' autonomia es donchs, la distancia moral de la colonia y de la metropoli. Y cuant se tracta ab nacions que, com Castella, aixafan a sas vehinas ab la llossa del centralisme, cuand se ven imposada una llengua extranya, cuand s' arranquen de la llar

als fills estimats per llansarlos tal vegada en contra dels mateixos ideals que voldrian veure implantats mes prop de casa seva, cuand, en una paraula, lo centralisme impera y la desigualtat mes irritant es senyora del mon polítich, cuand la germana no es germana, sino esclava, no cal pas dir que aquesta nacionalitat subjectada, está tant mes distant encara, moralment, de la nació aquella que l' agarrota y fa mal bé. Aixó es lo que passa. Cuba ha sofert las consecuencias d' un govern desastrós y aquest govern ha sigut lo *toch de clari* que ha encés la lluyta. Cuba vol avuy ser major d' edat. Catalunya, distanciada per sa essencia de Castella, com ho está l' enemich del amic, lo butxí de la víctima, reclama també son dret a la vida política, reclama també respecte a sa nacionalitat. Y no ab veu de guerra, que los sistemas que triomfan ab sang, portan imprés sempre un sagell que 'ls embruta, sino ab la veu de la conciencia dels mateixos que fins avuy l' han *desgovernada*, ab la rahó dels mateixos que subjectan una nació y desnaturalisenta han comés l' obra satanica de la mort d' un poble. Pró, Catalunya no ha mort, no; sa causa te encare fervents partidaris y prou ab nostres esforços y ab els desgavells de nostres governants revirará ab nova vida, ab nova aubada, ab el sol esplendent de la autonomia de Catalunya.

N. G. y B.

L' escándol com a sistema

Lo qui hagi tingut la desgracia de presenciar alguna vegada, lo funcionament del *espectáculo nacional*, ho pot haver comprovat ab experencia.

Allí es lley la voluntat de la gran bestia humana, que s' en diu públich, que per tot arreu es bestia, y més en lloch ahont aquesta diversió hi es indígena. perque en aquellas regions semíticas, de tots los caràcters de la fera.

Ja sabem lo que pot eixir dels instints del poble y més quan se troba encogat. Embolcallat en una atmosfera calenta, a lo que hi ajuda lo temps y 'l clima, se desperten sos innobles sentiments y sols busca emocions sensacionals; emborratxat en aquell medi sols se gaudeix en l' espectacle de la sanch.

Per aixó quan eixa no corra a dolls, demana ub sanya, mes ignoscents victimas en forma de cavalls, ó insulta a las altrás bestias en figura d' home perque s' exposin, y fassin temeritats que s' prestan a satisfacer sas concupiscencias.

Alashoras es de veure al poble soberá com li dinhen, de qué es capàs y lo que fa; lo desvergonyiment y la blasfemia als llabis, los mals instints despertats en lo cor, y las ampollas de *manzanilla* a la má. Es quan la gatzara puja a tot son esplendor, quan lo desordre y 'ls crits anrogallats aixordan y quan s' arriba a l' apoteosis del escándol.

Aquesta es la norma observada, y la regla seguida, en totes las inmoralis *corridas de toros*, y ay! que s' contrariessin per los que presideixen, los desitjos dels espectadors, que en tal cas si que s' arribaria al *delirium tremens*, y la benemérita fera impotentia para aturar lo desordre que imperaria en tota sa grandesa.

Y que aixó es lo que succeix, lo que sempre acostuma a passar, ens ho diu ben eloquentment la conciencia popular, que en forma d' aforisme y quan vol significar s' ha arribat al summum del desordre y del escándol diu «calló sembla una plassa de toros».

No en vá també lo mateix sentit práctic del nostre poble, repeteix sempre que s' tracta de semblant perniciós espectacle que cal entrar a una plassa de toros se deixa la vergonya a la portá.

Convenients d' això ¿tindrém debilitat d' olvidarho, y concorre á una d' aquestas salvatjadas propias de gent desordenada y viciosa?

Deixemhi estar amples als *quijotes*, á n' ells que 'ls hi bullen aviat las sanchs.

JOAN GIRONÍ.

ARTS Y LLETRAS

La Caritat

Poesia llegida per sa autora en lo centre «La Catalana» en una vetllada dedicada á un objecte benèfich.

Caritat; figura hermosa que baix mil formas variadas tantas provas te escampades de sa protecció amorosa: estrella mes lluminosa que l'estrella del mati; angelical serafí

que de l' amor te la palma; balsam que las penas calma y al trist ajuda á sufrir.

¿Quin cor es tant insensible que conngut no glateixi quan la virtut descubreixi d' aqueixa visió apocible?

¿Quin goig tant indescriptible te aquell que sens vanitat de son pròxim desgraciad los perills sab allunyarne y sas llàgrimas secarne ab obras de caritat!

¿Ab quin afecte y amor la caritat es rebudal?

¿quan ràpidament trasmuda al ingrát en benefactor!

¿quin entusiasme y valor desperta aqueix sentiment may descrit prou dignament ni enaltit ab prou grandesa ni pintat ab prou bellesa ab prou art ni prou talent.

¿Qui no ha trobat á son pás la simpática figura d' una angelical criatura de fingiment incapás que allargant son tendre bras y ab la cara mitj plorosa demana ab veu tremolosa una caritat per Deu portant senyals demunt seu d' una miseria espantosa?

¿Qui no ha tingut ocasió de veurer d' anys abatuda á una dona desvalguda mitj tapada en un recó sofocant lo seu doló y demanant al que passa una almoyna encar qu' escassa per comprá un bossí de pa que la vingui á deslliura de la fam que l' amenassa?

¿Qui un consol no ha prodigat alguna qu' altra vegada á una familia honrada que sofreix necessitat? ¿Qui algun cop no ha contemplat de la miseria al desfici caminant al precipici la donzelleta galana que pera minvar sa gana no sab més camí que 'l vici?

¿Ah! com sap la caritat consolar tantas tristessas; com perdona las baixessas qu' encloen la necessitat; allá alenta al home honrat; del poble vell es la guía; al infant dona alegría y allunya de cosas malas y á tots abriga ab sas alas ab carinyosa porfia.

Caritat, nom benehit á que tots rendim tribut digne y venerable escut

per tants actes enriquit; vosaltres que aquesta nit la practiquen sens rezel, estimenla ab viu anhel que á tots germans en iguals; la caritat es l' escala que ha de pujarnos al Cel.

DOLORES RIERA BATLLE.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 11 de Novembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	756 757	100 100	3'	5'3	Nuvol	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 44	10	12 14	E. E.	Jun Nin	0/8 4/8

Novament ahir lo cel nos regalá un regular ruixat. D' aquí en endevant haurém de cambiar l' adagi de la nostra terra *pel Maig cada dia un raig* en lo sentit de que aixó ocorre al Novembre.

Segons noticias lo pròxim diumenge tornarà a veure la llum pública lo periòdich *Reus Tranquil* per haver quedat vendudas las dificultats que s' oposavan á la seva sortida.

Nos alegrém.

Siga cualsevol lo número de senyors regidors que s' reunixin aquesta nit celebrarà sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

Ahir, tant en nostra ciutat com per tota la comarca, continuá plovent d' una manera panssada, que ha de resultar molt beneficiosa pels camps.

Nada menos que 28 milions d' hectàreas de terra feracíssima podriam cultivar á Filipinas y sols cultívem miserablement milló y mitj.

Uns 40 milions d' homes podriam viure en aquells territoris nostres desahogadament, y sòls viuen 7 ó 8 milions allotjats pobremet en sas prehistòricas barracas.

Mentras tant milions d' espanyols ploran per las Republicas americanas l' engany sufert al deixar la pàtria creyent trobar una fortuna que per cap lloch venhen.

¿No serà may possible dirigir la emigració á Filipinas y proporcionar als emigrants medis de treballar en terreno que tan poch esforços exigeix pera retornar abundants productes.

L' «Heraldo» ha rebut un despaig de Roma en lo que s' diu que 'l Nunci de S. S. en Espanya, que resideix á Roma fa ja alguns mesos, ha rebut del Papa amplias instruccions pera que las trasmeti al clero, respecte á la agitació carlista.

Lo Papa vol que 'l clero fassi cuant pugui en favor de la dinastia regnant, donchs lo contraria que prestés son concurs als carlistas y fomentés sa propaganda.

Lo Papa se troba molt satisfet de la bona armonia que regna actualment entre la Iglesia y las instituciones.

No s' fihí la Regencia d' aquestas bonas relaciones. Molta part de clero, principalment lo de las Provincias Vascongadas, ahont junt ab lo carlisme alenta lo fuerisme, no 'ls hi pot ser simpática la actual forma de govern, y aquests, junt ab molta part de poble, lo dia menos pensat s' aixecará á defensar sos ideals ab les armas á la mà.

Visqui alerta 'l govern, y per molt que hi visqui, no creyém que logri deturar l' actual moviment carlista sens arribar al derrament de sanch.

Dinhen de Madrid que aquets últims dias han celebrat algunas conferencias los senyors Romero Robledo y Castelar.

Lo senyor Castelar fou, segons se diu, qui invitá al senyor Romero Robledo á celebrar ditas conferencias.

Si la noticia resulta certa, ha de resultar en perjudici del mateix Castelar, puig no pot fer cas d' en Romero Robledo mes que un ximple ó un polítich depravat sens mes ideal que 'l medro personal y 'l pillatge administratiu mes escandalós.

Ahir estigué en aquesta ciutat y assistí á la representació de «La Dolores» en lo Teatre Fortuny lo Governador civil de la provincia senyor Aguado.

En una de las reunions que celebrá la «Lliga de Catalunya s' acordá constituir ab ajuda d' altres elements catalanistas, una societat destinada exclusivament á vetllar pera que s' dongui als noys ensenyansa verdaderament catalana y perá que s' fomenti en los establiments oficials la ensenyansa de la llengua, literatura, historia y geografia catalanas.

Sobre l' Exposició-fira agrícola de que parlarem en un de nostres passats números, podém donar á nostres lectors las següents noticias que veyém en la premsa de Barcelona.

Convocats per l' alcalde senyor Collaso, se reuniren ahir á la tarde en la Alcaldia, l' Excm. senyor D. Manuel Girona, en representació de la Cambra de Comers, D. Ignaci Girona per la Lliga de Productors, don Manuel Maristany per lo Sindicat d' Exportadors; lo senyor Pasarell, per lo Foment de la Producció Nacional; lo senyor Casanovas, per l' Institut Agrícola Catalá; D. Modest Lleó, per lo Consell Provincial d' Agricultura y Comers, y D. Leandre Aguiló Inginyer agrónom de la provincia.

Lo senyor Collaso exposá l' objecte de la reunió, que era lo d' enterarlos del projecte de celebrar durant la pròxima primavera, una Exposició-fira agrícola y concurs de bestiar, esperant que 'ls allí presents, cual assistencia agraí, li prestarian son eficaç concurs pera lo millor logro de son projecte.

Tots los citats senyors, tant en nom propi, com en lo de la Societat cual representació ostentavan, oferiren al senyor Collaso son més decidit apoyo.

Copíem de la premsa de Barcelona:

«Desde 'l dimars las Academias de billar instaladas en los cafés de Colón y de Novetats se troban tancats, la primera per ordre gubernativa transmitida verbalment per l' inspector del districte, y la última per no serli possible cumplir las disposiciones contingudas en lo reglament que se ha format per lo régimen d' aquells establiments».

Alxis procedeix aquell digne governador contra las recriminables casas de joch, després d' haver reparat notablement las arbitrarietats comesas per son infaust antecessor senyor Hinojosa.

No seria mal que 'l governador de nostre provincia seguís la noble conducta de son colega de Barcelona. Si així ho fes, no s' descuydi 'l senyor Aguado de fixarse molt principalment en nostra ciutat, en molts punts centrichs de la tal, se juga als prohibits de la manera mes descarada, sens disfressarho ab lo nom de *Academia de Billar*, com fan los cafeters de Barcelona.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1158'16.

Crónica teatral

LA DOLORES

«Si vas á Calatayud no preguntes por Dolores que se la lleó Bretón y ya no quiere hacer favores».

Aixis ho cantaren á Calatayud, patria de la protagonista de la obra y lloch de la acció, en obsequi al mestre Bretón, y del cantar nos servim nosaltres, per comensament de la present revista, perque á nostre entendre, lo pensament que inclou aquelles quatre ratllas ritmadas, es una veritat de que ni 'l Bretón aflagat se 'n podia ressentir.

Del drama del literat Feliu y Codina (q. a. c. s.) al drama líric del mestre Bretón, hi va una gran distancia: la que separa als regionalistas dels centralistas; la que existeix entre 'l reputat autor de pensa creadora y felis concepció, á la d' un dolent plagiari.

En «La Dolores» de Feliu y Codina, que tots l' hem assaborit y tothom ha aplaudit, se notava una verdadera estructura en lo desenrotlló de la acció dramática; suravan en mitj de la molta poesia de la obra, frases y conceptes qual audició ns encantava; y en lo transcurs de lamateixa, ó millor dit, de cada un dels tres actes en que està dividida, nos sorprenia un efecte teatral nou, venint á condensarse tots en la darrera escena d' acabament d' acte, de tanta forsa dramática, que s' feya impossible no esclatar en frenètics y delirants picaments de mans.

Mes, «La Dolores» del autor que plora la escena catalana y ab ella l' «Teatro Español», respirava l' calin dels fills del país de la jota; y las sevas costums y 'ls seus tipos, estavan transplantats a la escena ab tota fidelitat, testimoni del carinyo que en Feliu y Codina sentia per las cosas regionals.

Per aixó l' públich de Barcelona que fou lo primer en assaborir-la, l' acullí ab tant carinyosa benevoléncia, y la premsa ne feu tants elogis, y per la molta realitat y vida que l' drama encarna, a Madrid y a tots los indrets d' Espanya, aquesta «Dolores» se feu popular, é immortalisá, en la literatura dramática, lo nom de son ja ilustre autor.

«La Dolores» de Bretón literariament parlant val molt poqueta cosa: de mateix argument, la acció dramática s' desenvolupa baix una base falsa, puig *Patricio* y l' *Sargento Rojas* son pretendents de «La Dolores», avans de conèixer lo cantar.

«Si vas á Calatayud
pregunta por la Dolores
que es una chica muy guapa
amiga de hacer favores».

que es com si diguéssim l' esperitu que fa despertar en aquell lo desitjs de possehir-la. Las situaciones dramáticas no mes hi quedan apuntadas é iniciadas; aixís al final dels dos primers actes que tant hermosos podian esser y tenian que haver sigut, resultan fins a cert punt ridícols; emplassada la lluita á mort entre la «Dolores» y *Melchor* é injuriada aquella per aquest ab la *copla* deshonrosa «Si vas á Calatayud etc. quedavan ben presentats tots los personatjes y no calia la repetició de la *jota* després de la baralla. La testa es agradable, quan l' éspay que l' amenisa no amenassa tempesta.

Y l' final del segon acte, es igualment ridícol que, passada la primera impressió pel acte d' heroisme portat á cap per *Lázaro* pera salvar la vida al valent *Sargento Rojas*, torni l' poble á aixecar demunt sas espatllas al curita é improvisonat torero.

Acabant l' acte en lo bell punt, en que la *Dolores* dona la cita á *Lázaro*, pera que s' entengui ab *Melchor*, quan á las deu hi acudí, s' evitava aquest defecte y 's feya despertar mes en l' espectador son interés pera l' desenllás.

Fent los *gegants*, que es com acaba, podrá entusiasmar al públich de Madrid, lleuger y fanátich per cualsevol detall que derivi del *espectáculo nacional*, pero no, al nostre ni á molts que prefereixen, als teatres per horas, aquells en los qui s' hi venere y admira l' verdader art.

¿Pero es que no te res de bó la nova «Dolores»? se 'm pot preguntar. Sí, hi té lo que deixem entreveure ó sigan los passatjes iniciats, é hi té també tot lo tercer acte, en lo que la escena de la *Dolores* y *Lázaro* y la d' aquets ab *Melchor*, com son molt iguals á la de l' altra, son igualment bones, com es lo mateix lo final.

Además té de bó la «Dolores» la música del mestre Bretón, de la que 'ns ocuparem en lo número pròxim, aixís com també del travall de cada un dels artistes que prengueren part en la seva execució.

No ho tem en lo present perque se 'ns ha allargat aquest una miqueta massa.

F. C. E.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 10 de Novembre de 1897

Naixements

Josepha Pujol Cervelló, de Joseph y Antonia.—Jaume Cervera Llorba, de Jaume y Teresa.

Matrimonis

Joseph Urcola Gainzarám, ab Ramona Llorens Calbet.—Pau Casas Grau, ab Maria Vidiella Merca.

Detuncions

Josepha Tapias Serra, 68 anys, Galera 11.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Millà.
Sant de demá.—Sant Eugeni.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona
Entradas del dia 70
De Nova Orleans y esc. en 28 dias, v. tressatlán-

tich «Pio IX», de 2,658 ts., ab dogas. consignat á don Joseph M. Ricomá.

De Bergen y esc. en 14 dias, v. noruech «Roma», de 354 ts., ab bacallá, consignat a don Anton Mariné.

De Port-Vendres en 3 dias, pail. francés «Alphonse et Maria», ab bocoyos buyts, consignat á don Anton Mariné.

De Cartagena en 20 dias, ber. gol. italiá «Margherita», de 110 ts., ab tranzit, consignat á don Lluís G. Agostini.

De Tortosa en 2 dias, l. «Maria», de 28 ts., ab tranzit, consignat á don Joan Mallof.

De Ibiza en 3 dias, pol. gol. «Virgen del Carmen», de 42 ts., ab tranzit consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatxadas

Pera Barcelona v. «Pio IX», ab tranzit.
Pera Barcelona v. noruech «Roma», ab tranzit.
Pera Barcelona pol. gol. «Virgen del Carmen», ab tranzit.
Pera Malgrat l. «Maria», ab tranzit.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with 4 columns: Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions Alm. n. n. s. and their respective values.

Table with 2 columns: PARIS, GIROS and their respective values.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Table with 4 columns: Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior Paris, Paris and their respective values.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Table with 2 columns: Londres, Paris and their respective values.

Table with 4 columns: ACCIONS, 0/10, 0/10, 0/10 and their respective values.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat BIRIGIDA PER RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma. Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' ayguada. Dibuix y pintura ab model viu Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 11. S' assegura que 'ls partidaris del general Weyler telegrafaren á Puerto Rico pera que li fessin una manifestació. S' afegeix que quen los travalls se trobavan molt

adelantats ho sapigué lo general Merín, impedit lo realisació del acte.

—Lo Sr. Romero Robledo ha rebutjat novament al ex-ministre Bosch y Fustegueras.

Diu lo primer que no vol el seu costat á tal persona.

—Telegrafia de Marsella que aquesta matinata ha estallat un petart junt á la porta del teatro municipal. No ha causat desgracias ni desperfectes.

Se creu que l' fet es obra del bando que s' oposa á que l' Municipi subvencioni las representacions que 's donan en lo referit teatro.

—Segons un un despaig de la Habana, shir sortiren pera la Peninsula los generals Obregón y Bazán y 'ls Srs. Tagoaga y Gamundi.

En lo mateix vapor regressan 418 soldats malalts ó ferits.

—Los ministros en lo Consell d' ahir tractaren de la dimissió del Rector de la Universitat de Barcelona, Sr. Durán y Bas.

Acordaren no admétreli, fundantse en que, dit càrrech no es polítich.

—S' ha adherit á la política del Sr. Gamazo lo marqués de Robert.

Telegrafia de Nova York que la premsa d' aquella capital comenta de diferents modos l' estat de relacions entre Espanya y 'ls Estats Units, així com la guerra de Cuba.

Alguns diaris combaten al Gabinet de Washington per las simpatias que demostra lo Govern de Madrid, dihent que després de la última nota entregada á Mr. Woodford no caben interpelacions.

Altres periódichs acusan també al Govern yankee perque fa creure que ha millorat l' estat de Cuba, sent així que las cosas en la Gran Antilla continúan igual que avans.

Part de la premsa de Nova-York diu que no hi ha que desesperarse, donchs prompte Espanya se veurá obligada á abandonar la isla pera atendre á la guerra civil.

A aquest propósit, afegeixen los referits diaris que 'ls carlistas cada dia se mouhen mes y que prompte s' aixecarán en armas.

Segons dit parte de la premsa, també s' originarán en la Metròpoli mes disturbis, motivats per la arribada del general Weyler y per las manifestacions del senyor Romero Robledo, á las que 'ls periódichs yankees concedeixen molta importancia.

—Comunican de Tanger que l' transport «General Valdés» ha sortit pera l' Riff.

Porta á son bordo l' intérprete senyor Saavedra.

Afegeix lo despaig que 'ls moros fets presoners en Alhucemas serán indultats y que Espanya acabará prompte y d' un modo satisfactori la devolució dels cautius de las kabilas de Bocoya.

—Cablean de la Habana que l' general Blanco al enterarse dels honors que s' tributaren á Gibara á Weyler, ha destituhit al comandant militar de dita població.

—Ha sortit de Alhucemas lo barco de guerra «Cosmao», portant á son bordo al consul de Fransa, que ha anat á recollir lo cadavre del marino francés Persin, mort en lo cantiveri y que fou inhumat á Alhucemas.

Lo Govern francés ha ordenat que sigui conduhit á Fransa lo cadavre del desgraciat mariner.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola DIRIGIDA PER LO MESTRE D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—12.º d' abovo.—Se posará en escena la aplaudida sarsuela en 3 actes y 9 cuadros, del mestre Chapí, titulada «Mujer y Reina». Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2. A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde l' dia 1 de Setembre de 1897. SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45. SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25. Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid. Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona 1.ª, 2.ª y tercera.
5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12⁴⁴ t. mercaderias, segona y tercera.
1⁵⁷ t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona a Reus

5²⁵ m. (per Vilafranca).
9⁴⁶ m. (per Vilanova).
15³⁸ t. per id.
7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9³³ m.—1⁰⁴ t.—3⁴⁰ t.—7⁴⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora a Reus

4²¹ m.—8⁰⁰ m.—12⁰⁵ t.—6⁰⁴ t.—7³⁶ n.

De Reus a Tarragona

8³⁰ m.—9⁴⁷ m.—2¹¹ t.—7⁰⁶ t.

De Tarragona a Reus

7³⁰ m.—12²⁵ t.—4³⁰ t.—8²⁰ n.

De Reus a Lleyda

3⁴⁰ m.—5²³ t.

De Lleyda a Reus

5⁵⁰ m.—3⁵⁰ t.

De Reus a Vimbodí

1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí a Reus

9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona a Valencia

9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia a Tarragona

4⁴⁴ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ D. CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS
De Tarragona, 8³⁰ m.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poèssias», per Manel Mariquell, 2
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdguer, 2
- «Lo Pi de las tres branques», per id., 2
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 2
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 2
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Rusinyol, 2
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turull, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poèssias», de Joan Maragall, 8
- «Aladés», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Jggael Iglesias, 8
- «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20

SECCIÓ CASTELLANA

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 12
- «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regionalista» meylat de preu.
- «Cansons Catalanes», harmonisades per Enrich Moren, han sortit: 38 30
- «Sant Ramón», 50 30
- «Plany», 50 30
- «El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 2
- «España tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florènci Vaamonde, 5 rals.

Además están a la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjerers.

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 11 per cent d' interes anyal amortisables a llarch placc de 5 a 50 anys. Ab garantia de fincas rusticas y urbanas.

Acabadas las anualitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera el propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.

Además, lo Banch, acepta en cualsevol época lo reembolso total o parcial del préstam.

No importa que las fincas estiggin hipotecadas. No s' admeten préstams inferiors a 4.500 pessetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

RAMON CASALS

INGENIER PER

Reservados los derechos de propiedad intelectual y artística.

Proyecto de planos, presupuestos, licitaciones y memoriales honorarios.

Redacción de planos de obras de arte y arquitectura.

Reservados los derechos de propiedad intelectual y artística.

Dibujos y pinturas de modelado.

Carrer Major núm. 28. pis 1.º—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 11.

Se asegura por la partida del General Webster telegrafarse a Puerto Rico para que se haga una manifestación.

Se asegura que para los trabajos se trobaran mo-

De Barcelona (per Tarragona) 9³⁰ m.
De id. directe 10³⁰ t.
De id. id. 11³⁰ t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendents de Lleyda) 7³⁰ t.
De Madrid y Zaragoza 9³⁰ m.
De Lleyda y Huesca 17³⁰ nit.

NOTA: Los correos para Filipinas partirán de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Deseembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5⁰⁰ m.
Pera id. a las 8⁰⁰ t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. (per idem) a las 2⁰⁰ t.
Pera Tarragona, directe a las 7⁰⁰ n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8⁰⁰ m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1⁰⁰ t.
Los pobles servits per peatons a las 9⁰⁰ m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Director de la imprenta

Imprenta de la Constitución.—Paseo de la Constitución.

Las obras se registran por lo ministerio de Madrid.

Table: 6.10.—Nit: 7.25.

SORTIDAS DE SALOU.—Nit: 4.55, 10.45.

SORTIDAS DE REUS.—Nit: 4.10, 9.05.—Tarde: 3.35, 3.45.

Sección de trens que registra desde 1 de Diciembre de 1897.

Retocada económica de Reus a Salou

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 10 de Novembre de 1897

Josep Puig Rovells, de Josep y Antonia.

Juan Carver Llorens, de Jaime y Teresa.

Josep Urolos G. Jarama, de Ramon Llorens G. del. Per Cases G. del. de Maria Valls Mates.

Darocoms

Josep Tapies Serra, de Josep, Gela II.

SECCIO RELIGIOSA

Sanct de may.—San Millá.

Sanct de Sant.—San Paganí.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Arribada del dia 7

De Nova Orleans y esp. en 28 dias, v. Tarragona.